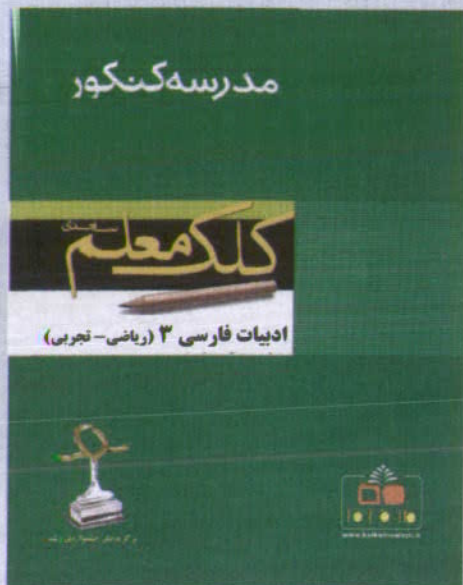

- بررسی سطر به سطر کتاب درسی از لحاظ قرابت معنایی، لغت، املا، آرایه ادبی، دستور و تاریخ ادبیات
- آرایه تست‌های کنکور و تالیفی در پیاپیان هر درس
- آرایه نمونه سوالات امتحانات نهایی

www.KelkeMoalem.ir

فروشگاه مرکزی: تهران - انقلاب
خیابان ۱۲ فروردین - تقاطع روانمهر
نمایشگاه دائمی کتاب کلک معلم

پذیرش نمایندگی فروش: ۰۳۴۲۰۶۶۴۰

سرشناسنامه : ساجدی، علی، ۱۳۵۳ -
عنوان و نام پدیدآور : ادبیات فارسی ۳ (ریاضی - تجربی) / علی ساجدی.
مشخصات نشر : تهران : کلک معلم ساجدی، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری : ۲۵۶ص.
فروست : کتاب‌های مدرسه کنکور، کلک معلم ساجدی
شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۵۰۰۸-۶۱-۶ / ۱۵۰۰۰ ریال
وضعیت فهرست نویسی : فیبا
موضوع : دانشگاه و مدارس عالی - ایران - آزمون‌ها
موضوع : فارسی - راهنمای آموزشی (متوسطه)
موضوع : فارسی - آزمون‌ها و تمرین‌ها (متوسطه)
رده‌بندی کنگره : ۱۳۹۲ ۳۷۷ الف ۱۶ س / LB ۲۳۵۳
رده‌بندی دیویی : ۳۷۸/۱۶۶۴
شماره کتابشناسی ملی : ۳۱۲۱۵۶۵

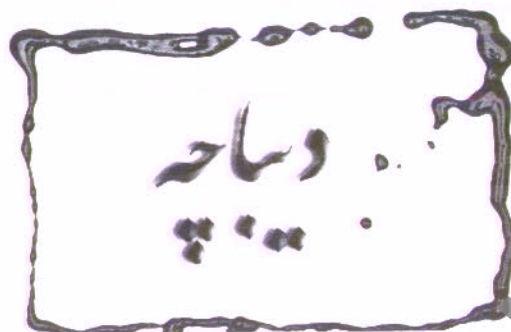
ناشر :	انتشارات کلک معلم ساجدی
مدیر مسئول :	علی ساجدی
واحد پژوهش و برنامه ریزی کتاب‌های :	مدرسه کنکور
عنوان کتاب :	ادبیات فارسی ۳ (ریاضی - تجربی)
مؤلف :	علی ساجدی
چاپخانه و صحافی :	کریمی
تعداد صفحات:	۲۵۶
قطع کتاب :	رحلی
شابک :	۹۷۸-۶۰۰-۵۰۰۸-۶۱-۶
نوبت چاپ :	چاپ اول، سال ۹۲
شمارگان :	۳۰۰۰
قیمت :	۱۵۰۰۰ تومان
فروشگاه مرکزی :	انقلاب، خ ۱۲ فروردین، تقاطع روانمهر، پلاک ۲۱۷
تلفن :	۶۶۴۰۲۴۲۰-۶۶۹۵۲۸۱۸-۶۶۹۶۷۰۵۲
پایگاه اینترنتی :	www.KelkeMoalem.ir

کلیه حقوق این کتاب برای انتشارات کلک معلم ساجدی محفوظ است.

فهرست

عنوان	صفحه
فصل نهم: زندگی‌نامه و حسب حال.....	۱۹۸
درس هجدهم: بخوان.....	۱۹۹
تست.....	۲۰۶
درس نوزدهم: بوی جوی مولیان.....	۲۰۷
تست.....	۲۱۶
فصل دهم: ادبیات عرفانی.....	۲۱۸
درس بیستم: اقلیم عشق.....	۲۲۰
تست.....	۲۲۹
درس بیست‌ویکم: موسی و شبان.....	۲۳۳
تست.....	۲۳۷
درس بیست‌ودوم: شب‌نم عشق.....	۲۳۸
تست.....	۲۴۶
پاسخنامه.....	۲۴۹
سؤالات امتحانی.....	۲۵۱

عنوان	صفحه
درس اول: ما هم‌چنان در اول وصف تو مانده‌ایم،	
افلاک، حریم بارگاهت.....	۹
تست.....	۲۲
فصل اول: انواع ادبی (۱).....	۲۸
درس دوم: رزم رستم و اسفندیار	
تست.....	۳۹
درس سوم: کمال‌الملک.....	۴۳
تست.....	۵۱
فصل دوم: ادبیات داستانی.....	۵۲
درس چهارم: گاو.....	۵۳
تست.....	۶۰
درس پنجم: گل‌دسته‌ها و فلک.....	۶۱
تست.....	۶۷
فصل سوم: تحلیل آثار ادبی.....	۶۸
درس ششم: قاضی بُست.....	۶۹
تست.....	۷۸
درس هفتم: بیهقی و هنر نویسندگی او.....	۸۲
تست.....	۹۱
فصل چهارم: ادبیات پایداری.....	۹۵
درس هشتم: خون خورشید، بانک جرس.....	۹۶
تست.....	۱۰۲
درس نهم: تپه‌ی برهانی.....	۱۰۹
تست.....	۱۱۷
فصل پنجم: ادبیات جهان.....	۱۱۹
درس دهم: ترانه‌ی من.....	۱۱۹
تست.....	۱۲۴
درس یازدهم: چشم به راه.....	۱۲۵
تست.....	۱۳۰
فصل ششم: انواع ادبی (۲).....	۱۳۲
درس دوازدهم: امید دیدار، آفتاب وفا.....	۱۳۳
تست.....	۱۴۰
درس سیزدهم: پروانه‌ی بی‌پروا.....	۱۴۲
تست.....	۱۵۲
فصل هفتم: فرهنگ و هنر.....	۱۵۶
درس چهاردهم: کیوتر طوقدار،	
از ماست که بر ماست.....	۱۵۶
تست.....	۱۶۵
درس پانزدهم: نوروز، زاغ و کبک.....	۱۶۹
تست.....	۱۷۸
فصل هشتم: ادبیات انقلاب اسلامی.....	۱۸۱
درس شانزدهم: هجرت، آفتاب پنهانی،	
قرآن مصور.....	۱۸۲
تست.....	۱۸۹
درس هفدهم: نیاز روحانی، چند رباعی.....	۱۹۱
تست.....	۱۹۶

درس اول

آشنایی با ادب فارسی و صف توأمه ایم

گلستان سعدی با نثر آهنگین، گوش‌نواز، زیبا و روان به حکایت‌های کوتاه و متنوع، حدود هشت قرن است که با ذهن و زبان ما پیوند دارد. آن گونه که بیش از چهارصد جمله و بیت از این کتاب، در شمار امثال و حکم درآمده است. سعدی در گلستان با روشن‌بینی و دل‌آگاهی در اوج بلاغت و قدرت از تجربه‌های خویش باز می‌گوید و چشم‌اندازهای گوناگون زندگی و راه رسیدن به زندگی مطلوب و برتر را نشان می‌دهد. دیباجه‌ی گلستان که سرشار از معانی لطیف است، مانند شعری خوش‌ترکیب و مؤزون در خاطره‌ها می‌ماند. این دیباجه از بهترین نمونه‌های تحمیدیه در ادب فارسی است.

امثال: جمع مثل

مثل: جمع مثال

حکم: جمع حکمت است.

بلاغت: جبره‌زبانی، زبان‌آوری، بلیغ‌شدن

تحمید: در لغت به معنای حمد و ستایش و گفتن «الحمد لله» است و تحمیدیه در اصطلاح ادبی «سخنی زیبا به شعر یا نثر در ستایش خدا»

نثری آهنگین و مسجع و روان دارد.

حکایت‌های کوتاه و متنوع دارد.

حدود هشت قرن است که با ذهن و زبان ما پیوند دارد.

بیش از چهارصد جمله و بیت از این کتاب در شمار امثال و حکم درآمده است.

در ۸ باب و در سال ۶۵۶ نوشته شده است. (بوستان یا سعدی‌نامه در ۱ باب در سال ۶۵۵ نوشته شده است.)

سعدی در گلستان با روشن‌بینی و دل‌آگاهی در اوج بلاغت و قدرت از تجربه‌های خویش باز می‌گوید.

سعدی در گلستان چشم‌اندازهای گوناگون زندگی و راه رسیدن به زندگی مطلوب و برتر را نشان می‌دهد.

سرشار از معانی لطیف است.

مانند شعری خوش‌ترکیب و مؤزون در خاطره‌ها می‌ماند.

از بهترین نمونه‌های تحمیدیه در ادب فارسی است.

دیباجه‌ی گلستان

﴿مَنْتَ خدای را عَزَّوَجَلَّ که طاعتش موجبِ قربت* است و به شکراندرش مزید* نعمت.﴾

مَنْتَ: در لغت احسان و مجازاً به معنی سپاس، زیرا احسان موجب سپاس است. (جمع مَنَّت، مَنَن است).

قربت*: نزدیکی (غربت: دوری) [اهمیتِ املائی دارد].

مزید*: افزونی، زیادی

طاعت: طوع، فرمان برداری، عبادت («ش» مضاف الیه طاعت)

﴿تَفْجَحُ ۱- عَزَّوَجَلَّ گرامی و بزرگ است.﴾

قربت، نعمت: سجع (یکسانی و هماهنگی کلمات پایانی جمله‌ها و عبارات در وزن، حروف آخر یا هر دوی آنهاست)

مَنْتَ خدای را: سپاس مخصوص خداست، معادل «الْمَنْتَ لِلَّهِ» است. را: حرف اضافه به معنی «مخصوص، برای».

به شکر اندرش: در شکر او (خدا)، برای متمم یعنی «شکر» دو حرف اضافه‌ی «به» و «اندر» آورده که حرف اضافه‌ی دوم برای تأکید می‌باشد. ش: مضاف الیه شکر است.

به شکر اندرش مزید نعمت: فعل «است» به قرینه‌ی لفظی محذوف است و عبارت، تلمیح دارد به آیه‌ی «لَئِنْ شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ» اگر سپاس بگذارید بر

نعمت شما می‌افزایم. ارتباط معنایی دارد. «شکر نعمت، نعمت افزون کند / کفر نعمت، از کفت بیرون کند» مولوی

معنی: سپاس مخصوص خدای گرامی و بزرگی است که عبادت او (خدا)، سبب نزدیکی به اوست و در سپاس او، افزونی نعمت است.

﴿هَر نَفْسِی که فرومی‌رود، مُمَدَّ حیات است و چون برمی‌آید، مُقَرَّحٌ ذات. پس در هر نفسی دو نعمت موجود است و بر هر نعمتی

شکری واجب.﴾

مُمَدَّ*: مددکننده، یاری‌رساننده.

مُقَرَّحٌ*: شادی‌بخش، فرح‌انگیز

نَفَسٌ: دم، جمع: آنفاس - (نَفَسٌ: جان، جمع: آنفُس و نفوس)

حیات: زندگی / حیات: صحن خانه

فرو می‌رود، برمی‌آید: تضاد و سجع / حیات، ذات: آرایه‌ی سجع

هر نفسی که فرو می‌رود: دم، شهیق (فرو رفتن نفس) برآمدن نفس: بازدم، زفیر

است: فعل «است» محذوف است به قرینه‌ی لفظی بعد از «ذات» و «واجب»

معنی: هر نفسی که می‌کشیم (دم) یاری‌رساننده‌ی زندگی است و زمانی که بیرون می‌آید (بازدم) شادی‌بخش وجود است بنابراین در هر نفسی (در یک عمل

تنفس) دو نعمت (دم، بازدم) وجود دارد و برای هر نعمتی شکرگزاری لازم است.

کز عهده‌ی شکرش به درآید؟

﴿از دست و زبان که برآید﴾

دست و زبان: مراعات نظیر و دست مجازاً اَعْمَالُ و زبان مجازاً گفتار

از دست و زبان کسی برآمدن: کنایه از توانایی داشتن، از عهده برآمدن

عهده: مسئولیت

که: در مصراع اول «ضمیر پرسشی» و «مضاف الیه» زبان و در مصراع دوم «پیوند وابسته‌ساز = حرف ربط» است.

استفهام بیت از نوع استفهام انکاری است: یعنی پرسشی که پاسخ آن منفی است: از دست و زبان کسی بر نمی‌آید.

مفهوم: ناتوانی انسان از شکرگزاری بایسته‌ی خداوند

معنی: هیچ کس قادر نیست خداوند را آن‌چنان که شایسته است چه زبانی و چه عملی سپاس گزارد.

﴿إِعْمَلُوا آلَ دَاوُدَ شُكْرًا قَلِيلٌ مِّنْ عِبَادِي الشُّكُورِ.﴾

داوود: پیامبر قوم اسرائیل، او شاعر بود و از خود کتاب «مزامیر» را به جای گذاشته‌است که به «زبور» معروف است.

آرایه‌ی تضمین: سعدی آیه‌ای از قرآن را عیناً در میان نوشته‌هایش آورده‌است.

﴿تَفْجَحُ ۱- ای خاندان داود، سپاس گزارید و عده‌ی کمی از بندگان من سپاس گزارند. (سبا آیه‌ی ۱۳)﴾